

**Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника»
Кафедра філології та методики початкової освіти**

Людмила Березовська, Наталія Максименко

**ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З МЕТОДИКИ
НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В
ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ**

**Навчальний посібник для студентів спеціальності
«Початкова освіта»**

Івано-Франківськ
«НАІР» 2014

УДК 373.3.016:811.161.2(079.1)
ББК 74.268.10 УКР я 73-4

*Друкується відповідно до рішення Вченої ради Педагогічного інституту
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя
Стефаника»
(протокол № від вересня 2014 р.)*

Рецензенти:

Котик Т.М. доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри філології і методики початкової освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Оліяр М.П. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики початкової освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Березовська Л.І., Максименко Н.Б. Тестові завдання з методики навчання української мови в початковій школі: навчальний посібник для студентів спеціальності «Початкова освіта». - Івано-Франківськ : НАІР, 2014. - с.

Посібник містить тестові завдання з методики навчання української мови в початковій школі.

Вміщені в посібнику завдання можуть бути використані студентами 1-х – 4-х курсів денної та заочної форми навчання спеціальності «Початкова освіта» при підготовці до семінарських та практичних занять; перевідних, державних іспитів.

ПЕРЕДМОВА

Входження України в сучасні соціально-економічні умови вимагає від молодого покоління володіння науковими досягненнями на високому рівні. Реформування змісту вищої освіти, її розбудова відповідно до міжнародних стандартів забезпечує вирішення цього завдання. Тому питання виміру знань і вмінь студентів набуває підвищеної уваги: об'єктивне оцінювання знань студента вищого навчального закладу є суттєвою проблемою освітянської галузі.

Перевірка знань студентів повинна надавати відомості не тільки про правильність чи неправильність кінцевого результату виконаної діяльності, а й про неї саму: чи відповідає форма дій даному етапу засвоєння. Правильно організований контроль навчальної діяльності студентів дозволяє викладачу оцінювати їх знання, уміння та навички, вчасно надати необхідну допомогу та досягати поставлених цілей навчання. Усе це в сукупності створює сприятливі умови для розвитку пізнавальних здібностей студентів і активізації їх самостійної роботи на заняттях. Добре організований контроль дозволяє не тільки правильно оцінити рівень засвоєння студентами матеріалу, а й пробачити свої власні досягнення і недоліки у методиці викладання.

Кредитного модульна система навчання передбачає різні способи перевірки та оцінки здобутих студентами знань. Одним із них є тестування – спосіб визначення рівня знань і вмінь студентів за допомогою спеціальних тестових завдань. Тестування дозволяє не лише контролювати й оцінювати знання студентів за обсягом і повнотою, системністю, а й сприяє активізації засвоєння нової інформації, систематизації набутих знань, покращенню якості підготовки майбутнього фахівця. Тестові завдання допомагають виробленню у студентів уміння аналізувати, виділяти головне, аналізувати навчальний матеріал.

У навчальному посібнику «Тестові завдання з методики викладання української мови в початковій школі» подано різновиди тестових завдань з

чотирьох змістових модулів дисципліни «Методика викладання української мови у початковій школі», а саме:

- методика як наука. Методика навчання грамоти;
- методика розвитку усного та писемного мовлення молодших школярів;
- методика класного та позакласного читання;
- методика ознайомлення з основами мовознавства.

Структурування матеріалу за змістовими модулями сприятиме ґрунтовній

підготовці до кожного з них. Різноманітна побудова запитань спрямована на уникнення механічного заучування та активізацію здобутих протягом опрацювання певної теми знань.

Призначення пропонованого видання – допомогти студентам самостійно підготуватися до контрольних зрізів із курсу «Методика викладання української мови у початковій школі». Робота з тестовими завданнями сприятиме активізації та практичному застосуванню знань, умінь та навичок, отриманих у процесі навчання.

Тести складено відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу, а також відповідно з навчальним планом з урахуванням особливостей фахової підготовки студентів спеціальності «Початкова освіта». Всі варіанти тестів передбачають знання з однією правильною відповіддю.

Для успішного проходження студентами тестового контролю з дисципліни «Методика викладання української мови в початковій школі» наприкінці посібника вміщено перелік рекомендованої літератури, опрацювання якої дозволить знайти правильні відповіді на поставлені тестові завдання.

Автор сподівається, що посібник буде корисним при підготовці спеціалістів початкової галузі освіти, сприятиме ефективному засвоєнню знань, удосконаленню навчального процесу у ВНЗ.

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ З КУРСУ « МЕТОДИКА НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ»

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ГРАМОТИ

Теоретико-методологічні засади побудови курсу методики навчання української мови

1. Методика навчання української мови як галузь лінгводидактичної науки.
2. Предмет, завдання, структура методики навчання української мови як навчальної дисципліни.
3. Специфіка шкільного предмета «Рідна мова» в початкових класах. Діючі підручники для початкової школи.
4. Зв'язок методики з іншими науками. Методологічні засади лінгводидактики.
5. Основні методи дослідження лінгводидактичної дійсності.
6. Внесок визначних лінгводидактів у розвиток науки. Джерела вивчення курсу.

Наукові засади методики навчання грамоти

1. Характеристика основних змістових ліній мовної освіти молодших школярів.
2. Принципи побудови шкільних підручників з навчання грамоти.
3. Лінгвістичні основи методики навчання грамоти молодших школярів.
4. Психофізіологічні особливості дітей молодшого шкільного віку.

Добукварний період навчання грамоти в початкових класах

1. Характеристика сучасного звукового аналітико-синтетичного методу навчання грамоти. Основні періоди та етапи навчання грамоти за цим методом.
2. Основні навчально-виховні завдання добукварного періоду.
3. Форми виявлення ступеня готовності дітей до навчання грамоти.
4. Методика розвитку усного мовлення й мислення дітей у добукварний період.
5. Методика формування початкових уявлень про слово, речення, висловлювання.
6. Методика ознайомлення учнів з фонетичними уявленнями. Розвиток фонетичного слуху. Робота над усуненням вад мовлення.
7. Методика підготовки першокласників до письма. Особливості навчання письма ліворуких учнів.
8. Характеристика дидактичного матеріалу, засобів унаочнення.

Букварний і післябукварний періоди навчання грамоти

1. Три етапи букварного періоду навчання грамоти. Завдання кожного з них.
2. Види аналітико–синтетичних вправ на кожному етапі букварного періоду, методика проведення.
3. Види словникових та словниково-логічних вправ, методика проведення.
4. Методика роботи над реченням і зв'язним текстом у період навчання грамоти. Прийоми опрацювання тексту та сюжетного малюнка.
5. Методика формування навичок безвідривного письма слів. Прийоми вироблення ритмічного письма.
6. Графічна будова букви, методичні прийоми пояснення елементів друкованих та писаних букв.
7. Методика ознайомлення з новою буквою та звуками, які вона позначає на письмі.

8. Післябукварний період навчання грамоти. Основні його завдання.

Особливості сучасного уроку навчання грамоти

1. Зміст, структура і методика уроків мови в добукварний період навчання грамоти.
2. Структура й методика уроків читання в букварний період.
3. Структура й методика уроків письма в букварний період.
4. Особливості уроків читання в післябукварний період.

МЕТОДИКА РОЗВИТКУ УСНОГО ТА ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ МЕТОДИКА КЛАСНОГО ТА ПОЗАКЛАСНОГО ЧИТАННЯ

Теоретико-методичні основи розвитку зв'язного мовлення молодших школярів

1. Психолого-лінгвістичні основи методики розвитку зв'язного мовлення учнів.
2. Структура й зміст програми з розвитку мовленнєвих умінь, формування культури мовлення й етики мовного спілкування учнів 1-4 класів.
3. Основні напрями роботи з розвитку мовлення учнів на вимовному, лексичному, синтаксичному рівнях.
4. Прийоми навчання зв'язних висловлювань молодших школярів. Комплексні вправи з розвитку зв'язного мовлення.

Робота над переказами в системі розвитку зв'язного мовлення учнів

1. Місце переказів у системі роботи з розвитку зв'язного мовлення. Вимоги до навчальних переказів.
2. Види переказів. Підготовка до їх написання.
3. Методика проведення детального, вибіркового, стислого переказів.
4. Мовні помилки, їх класифікація.
5. Методика попередження й виправлення мовних помилок.

Методика роботи над творами різних видів

1. Місце творів у системі роботи з розвитку зв'язного мовлення. Вимоги до них.
2. Класифікація учнівських творів. Основні етапи роботи над учнівським твором.
3. Особливості підготовчої роботи до складання творів різних видів.
4. Критерії й норми оцінювання учнівських переказів й творів.

Робота над образними словами й виразами

1. Ознайомлення школярів з прямим і переносним значенням слова, багатозначними словами, найпоширенішими омонімами.
2. Синоніми, антоніми, методика їх опрацювання на уроках рідної мови.
3. Методика опрацювання фразеологічних одиниць з молодшими школярами.
4. Прийоми розвитку діалогічного й монологічного мовлення молодших школярів.

Методична реалізація змістових ліній на уроках читання

1. Особливості навчання молодших школярів смислового і структурного аналізу тексту.
2. Мовленнєвий розвиток учнів на уроках читання.

3. Основні напрями роботи з літературознавчої пропедевтики.
4. Розвиток творчої діяльності учнів на основі прочитаного.
5. Методи, прийоми роботи, види завдань і вправ.

Методика читання. Уроки класного читання

1. Читання як навчальний предмет. Мета й завдання уроків читання в початковій школі. Характеристика змістових ліній з читання.
2. Уроки класного читання
 - а) уроки ознайомлення з новим твором;
 - б) уроки узагальнення знань;
 - в) нетрадиційні уроки.
3. Сучасні підручники для читання. Дидактичні вимоги до сучасних підручників для початкової школи відповідно до особистісно-орієнтованої моделі навчального процесу.

Методика формування навичок якісного читання

1. Види, форми і способи учнівського читання.
2. Якісне читання, його характеристика. Формування навичок якісного читання:
 - а) свідоме читання; словникова робота на уроках читання;
 - б) правильне читання; прийоми вироблення правильного читання;
 - в) швидке читання; формування навичок швидкого читання;
 - г) виразне читання, система роботи для його формування.

Особливості вивчення творів різних жанрів на уроках читання

1. Методика роботи над ліричними творами (пейзажна, сюжетна лірика, вірші-роздуми). Методика заучування творів напам'ять.

2. Методика роботи над епічними творами (оповідання, епічні вірші, казки, байки, легенди, перекази, міфи).
3. Методика роботи над драматичними творами (дитячі п'єси, драматичні казки).
4. Система роботи з малими фольклорними жанрами .
5. Специфіка опрацювання науково-пізнавальних статей і нарисів..
6. Етапи роботи над творами різних жанрів.

Система роботи з дитячою книжкою.

Методика проведення уроків позакласного читання

1. Мета й завдання позакласного читання. Взаємозв'язок уроків класного й позакласного читання.
2. Основні вимоги до відбору дитячих книг.
3. Основні етапи формування читацької самостійності.
4. Структура й методика уроків позакласного читання.
5. Облік позакласного читання. Оцінювання читацьких умінь учнів.

МЕТОДИКА ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ОСНОВАМИ МОВНОЇ ТЕОРІЇ

Наукові основи методики навчання елементів фонетики, граматики, орфографії

1. Мета, завдання, зміст навчання елементів фонетики, граматики, орфографії в початковій школі.
2. Структурування курсу української мови в початковій школі. Структура підручника з мови, його функції. Принцип розташування матеріалу за роками навчання.

3. Процес формування граматичних понять в учнів та обсяг граматичних визначень, засвоєння їх учнями.
4. Сучасні методи і прийоми навчання елементів фонетики, граматики, орфографії. Прийоми програмованого навчання; застосування комп'ютера.

Методика опрацювання елементів синтаксису й пунктуації

1. Формування поняття про речення та його типи.
2. Методика поетапного засвоєння понять «основа речення», «головні й другорядні члени речення».
3. Методика роботи над засвоєнням синтаксичного зв'язку між членами речення.
4. Ознайомлення з однорідними членами речення.
5. Практичне ознайомлення зі складним реченням.
6. Види вправ із синтаксису й пунктуації.

Методика вивчення частин мови на основі зв'язного тексту

1. Методика вивчення іменника за лінійно-концентричним принципом навчання.
2. Методика ознайомлення з прикметником на уроках рідної мови.
3. Методика вивчення дієслова.
4. Методика вивчення числівника, займенника, прислівника в початкових класах.
5. Методика роботи над прийменниками, сполучниками.
6. Види вправ. Методика проведення морфологічного розбору.

Методика ознайомлення з морфемною будовою слова, елементами української фонетики, графіки

1. Місце й завдання роботи з вивчення теми «Будова слова». Труднощі вивчення теми, їх причини.
2. Особливості роботи з ознайомлення з основою слова і його закінченням, коренем, префіксом, суфіксом, їх роллю у словозміні й словотворенні. Морфемний розбір слів.
3. Методика формування уявлення про фонетичну систему української мови у зв'язку з графікою й орфоепією.

Методика навчання молодших школярів орфографічно правильного письма

1. Принципи української орфографії. Граматичний та антиграматичний напрями в методиці навчання орфографії.
2. Уявлення про орфограму. Класифікація орфограм.
3. Орфографічні правила. Особливості роботи з ними.
4. Методи і прийоми навчання орфографії
5. Робота над орфографічними помилками.

Особливості уроку української мови в початковій школі

1. Типи і структура уроків української мови, вимоги до їх планування, підготовки й проведення.
2. Основні етапи комбінованого уроку.
3. Контрольні уроки та уроки аналізу контрольних робіт.
4. Особливості уроку української мови в умовах класу-комплекту.

Рекомендована література

Основна література

1. Вашуленко М.С. Українська мова і мовлення в початковій школі: Метод. посіб. / М.С.Вашуленко. – К. : Освіта. – 2006. – 268 с.
2. Державний стандарт початкової освіти // Початкова школа. – 2011. - № 7. – С. 1-7.
3. Методика викладання української мови: Навчальний посібник для студентів педінститутів, гуманітарних університетів, педагогічних коледжів / Г.П.Коваль, Н.І.Деркач, М.М. Наумчук. – Тернопіль: Астон, 2008. – 287 с.
4. Методика навчання української мови в початковій школі: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За наук. ред. М.С. Вашуленка. – К.: Літера ЛТД, 2010. – 364 с.
5. Наумчук М.М. Сучасний урок української мови в початковій школі (методика і технологія навчання) / М.М. Наумчук. – Видання друге, доповнене. – Тернопіль: в-во Астон, 2005. - 352 с.
6. Програма для середньої загальноосвітньої школи. Початкова школа 1-4 кл. - К.: Перун. - 2013.- 432 с.

Додаткова література

1. Савченко О.Я. Дидактика початкової школи: Підручник для студентів педагогічних факультетів / О.Я.Савченко. - К.: Генеза, 2005. – 363с.
2. Роговик. Л. Психолого-педагогічні аспекти навчання шестиліток читання і письма // Початкова школа. – 2002. - № 2. – С. 11-12.
3. Роговик Л. Вікові особливості психомоторики першокласників // Початкова школа. – 2003 - №8. – С. 10-14.
4. Бойченко С. Організація самостійної роботи учнів на уроках у малокомплектній школі / С. Бойченко // Початкова школа. – 2004. – №1 – С. 51-54
5. Борщ О. Впровадження змісту ігрового навчання в педагогічну практику / О. Борщ // Початкова школа. – 2011. – № 7. – С. 39-41.

6. Гуцан Л. Гра як засіб пропедевтичної профорієнтаційної роботи / Л. Гуцан // Початкова школа. – 2005. – №9 – С. 51-54.
7. Давиденко В. Використання інтерактивних прийомів навчання на уроках у 1 класі / В. Давиденко // Початкова школа. – № 1. – 2004. – С. 17-19.
8. Дубіч Т. А. Ігрові технології навчання у початковій школі / Т. А. Дубіч. – Тернопіль – Харків: Видавництво «Ранок», 2010. – 128 с.
9. Завалевський Ю. Науково-методичні засади підготовки вчителя початкових класів як конкурентноспроможного фахівця/Ю. Завалевський //Поч. школа.–2008. –№7 – С.5-6.
- 10.Коваль Л. В. Сучасні навчальні технології в початковій школі: Навчально-методичний посібник. – Донецьк, 2006. – 225 с.
- 11.Коваль Л. Технологія взаємодії вчителя й учнів на різних етапах уроку / Л.Коваль // Початкова школа. – 2006. – № 10. – С. 55-57.
- 12.Кобилянська Н. Навчання грамоти з елементами гри / Н. Кобилянська // Початкова школа. – 2005. – №8 – С.31-33.
- 13.Коваль Л. Підготовка майбутніх вчителів початкової школи до моделювання уроків з різними навчальними технологіями / Л. Коваль // Початкова школа. – 2005. – №11 – с.22-25.
- 14.Коновець С. Впровадження креативних освітніх технологій у практику початкової школи / С. Коновець // Початкова школа. – 2011. – № 7. – С. 44
- 15.Комар О. А. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до застосування інтерактивних технологій. Теоретико-методичні аспекти. Монографія / О. А. Комар. – Умань: РВЦ. «Софія», 2008. – 331 с.
- 16.Куйдан О.М. Дидактичні ігри на уроках читання в початкових класах. Методичний посібник / О. М. Куйдан. – Тернопіль: Мальва – ОСО,2008. – 120 с.

- 17.Логачевська С. Диференціація – одна із форм інтерактивного навчання молодших школярів / С.Логачевська // Початкова школа. – 2006. - №10 – С.18-23.
- 18.Логачевська С. Критичне мислення і диференціація на уроках читання / С.Логачевська // Початкова школа. – 2004. – №7 – С. 26-29
- 19.Масенко Л., Скопич Н. Творчі вправи та ігри як невід'ємна частина логічного мислення молодших школярів / Л. Масенко, Н. Скопич // Початкова школа. – 2005. – №7 – С. 40-42.
- 20.Мелешко В. Самостійна робота в класах з малою чисельністю учнів / В.Мелешко // Початкова школа. – 2006. – №3 – С. 27-32
- 21.Остапенко Н. М. Технологія сучасного уроку рідної мови: навчальний посібник / Н. М. Остапенко, Т. В. Симоненко, В. О. Руденко. – К.: ВЦ «Академія», 2011. – 248 с.
- 22.Савченко О. Покликання початкової школи / О. Савченко // Початкова школа. – 2008. – №2 – с. 1-4.
- 23.Савченко О. Я. Сучасний урок: суб'єктивність навчання і вправність структури / О. Я. Савченко // Початкова школа. – 2011. – № 9. – С. 11 – 16.
- 24.Савченко О. Цінності, що об'єднують шкільну і педагогічну освіту/ О.Савченко // Початкова школа. – 2008. – №7– С. 2-5
- 25.Салюк К.Дидактичні ігри в процесі навчання грамоти першокласників / К.Салюк // Початкова школа. – 2008. – №8 – С.24-27.
- 26.Соняк Н.Формування у молодших школярів навичок роботи з текстовою інформацією / Н. Соняк // Початкова школа. – 2007. – №7 – С.10-13
- 27.Чилініна І., Климова Г. Самопідготовка як засіб створення оптимальних психолого-педагогічних умов для індивідуального розвитку молодших школярів / І. Чилініна, Г. Климова // Початкова школа. – 2005. – №10 – С.8-11.

28. Шафранська О. Дидактичні ігри на уроках української мови в 2 класі / О. Шафранська // Початкова школа. – 2007. – №9 – С.6-10.
29. Шпарагова Н. Ігри на уроках української мови у 1-2 класах / Н. Шпарагова // Початкова школа. – 2007. – №9 – С.6-10.

Тести

Методика як наука Методика навчання грамоти.

- 1. Методика викладання української мови належить до педагогічних наук, тому що:**
- а) предметом її дослідження є українська мова;
 - б) використовує основні методи педагогіки;
 - в) досліджує закономірності навчального процесу;
 - г) предметом її дослідження є процес оволодіння українською мовою в умовах навчання дітей у школі.
- 2. Який провідний принцип української графіки застосовують під час навчання грамоти?**
- а) звуковий;
 - б) буквений;
 - в) складовий;
 - г) словесний.
- 3. Послідовність вивчення букв за букварем визначається принципом:**
- а) систематизації;
 - б) інтеграції;
 - в) частотності;
 - г) оцінки виразності мовлення.
- 4. Під час навчання молодших школярів грамоти за аналітико-синтетичним методом передбачається організувати навчання:**
- а) від слова до словосполучення;
 - б) від речення до звуку;

- в) від букви до звука;
- г) від звука до букви.

5. Поєднання приголосного з голосним під час навчання грамоти називається:

- а) поєднання;
- б) злиття;
- в) групування;
- г) об'єднання.

6. Які взаємопов'язані види мовленнєвої діяльності шестирічних першокласників здійснюється паралельно під час навчання грамоти:

- а) читання й розмовляння;
- б) письмо й аудіювання;
- в) читання й письмо;
- г) письмо й говоріння.

7. Визначте прийом звукового аналізу під час навчання грамоти:

- а) підкреслене вимовляння одного із звуків у слові;
- б) утворення складу (злиття) з двох звуків;
- в) утворення сполучення звуків, подібних до заданого, але з іншими приголосними;
- г) добір до названого складу подібного, але з м'яким приголосним.

8. Визначте прийом звукового синтезу під час навчання грамоти:

- а) виділення звука із слова на основі словесного опису та спостереження за його артикуляцією;
- б) утворення складу з трьох звуків та злите його вимовляння;
- в) упізнавання й виділення зі слів вірша, скоромовки, потішки найчастіше вживаного звука;
- г) виділення певного звука в названих учителем словах, визначення його позиції.

9. Завдання букварного періоду носить:

- а) основний характер;
- б) підготовчий характер;
- в) узагальнюючий;
- г) систематизований.

10. Хто із перелічених авторів не займається проблемами викладання української мови:

- а) Вашуленко М.С.;
- в) Захарійчук М.Д.;
- б) Савченко О.Я.;
- г) Ельконін Д.Б.

11. Програму з рідної мови для учнів 1–4 класів структуровано за такими змістовими лініями:

- а) мовленнєва, мовна, соціокультурна, діяльнісна;
- б) мовна, культурологічна, інтегративна, структурологічна;
- в) мовленнєва, особистісна, соціологічна, міжпредметна;
- г) мовна, аналітична, структурно-логічна, соціальна.

12. На якому етапі навчання грамоти звук виступає основною мовною одиницею, з якою працюють діти?

- а) добукварному;
- б) першому етапі букварного періоду;
- в) другому етапі букварного періоду;
- г) після букварному.

13. Визначити вправу аналітичного характеру під час навчання грамоти молодших школярів:

- а) доповнити схему складами з новою літерою;
- б) утворити нове слово з поданих складів;
- в) виділити найчастіше вживаний звук із вірша, скоромовки;
- г) утворити склади із трьох звуків, вимовити їх зливо.

14. Хто із перелічених вчених не є автором діючого Букваря:

- а) Вашуленко М.С.;
- б) Вашуленко О.В.;
- в) Захарійчук М.Д.;
- г) Савченко О. Я.

15. Визначити вправи синтетичного характеру, які пропонуються дітям під час навчання грамоти:

- а) проаналізувати звуко-складову схему слів;
- б) виділити певний звук у слові (на початку, в середині, в кінці);
- в) утворити злиття з двох звуків, вимовити їх зливо;

г) визначити звук на основі опису його артикуляції.

16. Який головний метод лежить в основі навчання читання першокласників у період оволодіння грамотою?

- а) метод «читання-розгляду»;
- б) метод укрупнення дидактичних одиниць;
- в) звуковий аналітико-синтетичний метод;
- г) метод порівняльного аналізу.

17. На якому етапі навчання грамоти основною одиницею виступає буква?

- а) добукварному;
- б) букварному;
- в) післябукварному;
- г) підсумковому.

18. Який метод навчання каліграфічного письма ґрунтується на принципі розвитку м'язів руки, яка пише?

- а) генетичний;
- б) копіювальний;
- в) ритмічний (або тактовий);
- г) аналітико-синтетичний.

19. Який принцип методичної класифікації передбачає освоєння спочатку усного, а потім писемного мовлення?

- а) принцип пришвидшення темпу навчання;
- б) принцип розвитку чуття мови;
- в) принцип координації усного та писемного мовлення;
- г) принцип розвитку мовних органів.

20. Який принцип методичної класифікації ґрунтується на взаємозв'язку мовних рівнів у викладанні мови?

- а) уваги до матерії мови, розвитку мовних органів;
- б) розуміння мовних значень (лексичних, граматичних, ролі морфем і синтаксичних одиниць);
- в) оцінки виразності мовлення;
- г) пришвидшення темпу навчання.

21. Який принцип методичної класифікації ґрунтується на положенні про те, що засвоєння інших шкільних предметів перебуває в залежності від засвоєння мовних одиниць?

- а) оцінки виразності мовлення;
- б) розвитку чуття мови;
- в) координації усного та писемного мовлення;
- г) пришвидшення темпу навчання.

22. Який принцип методичної класифікації передбачає навчання учнів відчувати в мові експресивні засоби – пестливості, доброзичливості, формування вміння сприймати поетичні твори?

- а) уваги до матерії мови, розвитку мовних органів;
- б) розуміння мовних значень;
- в) розвитку чуття мови;
- г) оцінки виразності мовлення.

23. Який метод навчання каліграфічного письма ґрунтується на основі аналізу елементів літери, порівняння їх за спільністю чи подібністю елементів, синтезу їх в одній літері?

- а) генетичний;
- б) звуковий аналітико-синтетичний;
- в) ритмічний (або тактовий);
- г) копіювальний.

24. На основі якого принципу визначається порядок вивчення нових літер за Букварем?

- а) концентризму;
- б) етнізації;
- в) частотності;
- г) інтегративності.

25. Який метод навчання каліграфічного письма ґрунтується на основі дописування нових елементів літери до попередньо вивчених?

- а) генетичний;
- б) звуковий аналітико-синтетичний;
- в) ритмічний (або тактовий);
- г) копіювальний.

26. Який метод навчання каліграфічного письма ґрунтується на основі врахування сильних і слабких елементів у малюнку літери?

- а) звуковий аналітико-синтетичний;
- б) генетичний;

- в) копіювальний;
- г) ритмічний (або тактовий).

27. Реалізація якого методичного принципу сприяє стимуляції активної мовленнєвої діяльності натренованості мовного апарату дитини?

- а) принцип уваги до матерії мови, розвитку мовних органів;
- б) принцип розуміння мовних значень;
- в) принцип оцінки виразності мовлення;
- г) принцип розвитку чуття мови.

28. Що Ви розумієте під поняттям «буквоскладальний метод навчання грамоти»?

- а) синтетичний буквений метод, якому властиве механічне заучування букв та складів без опори на звуки мовлення;
- б) метод, завдяки якому діти оволодівають написанням букв та їх з'єднань;
- в) метод, у якому вихідною одиницею навчання є не звук, склад чи ціле слово, а буква;
- г) метод, який передбачає механічне заучування.

29. Основним методом навчання грамоти є:

- а) звуковий метод;
- б) синтетичний метод;
- в) звуковий аналітичний метод;
- г) звуковий аналітико-синтетичний метод;

30. Яку з перелічених ознак речення учні не засвоюють у період навчання грамоти?

- а) служить для висловлення думки;
- б) вимовляється з розповідною, питальною чи окличною інтонацією;
- в) складається зі слів, пов'язаних за смислом і граматично;
- г) поділяються на складні й прості.

31. Готовність до навчання грамоти передбачає:

- а) вміння розрізняти звуки в словах;
- б) вміння співвідносити букву із звуком;
- в) вміння поєднувати одну букву з іншою і відповідно вимовляти;
- г) вміння зв'язно розповідати тексти.

32. Основними вимогами щодо підготовки дітей до навчання в школі є:

- а) висока працездатність;
- б) вміння читати і писати;
- в) готовність до аналітико-синтетичної діяльності;
- г) інтелектуальна підготовка.

33. Який із перелічених методів не відноситься до методів навчання письма:

- а) звуковий аналітико-синтетичний;
- б) копіювальний;
- в) генетичний;
- г) буквоскладальний.

34. Формування в учнів фонетичного слуху передбачає:

- а) удосконалення звуковимови;
- б) удосконалення говоріння;
- в) розвиток мовлення;
- г) удосконалення навички читання і письма.

35. До прийомів звукового синтезу відносять:

- а) упізнавання й виділення зі слів найчастіше уживаного звука;
- б) виділення звука зі слова на основі словесного опису;
- в) зіставлення слів;
- г) добір до названих складів подібних.

36. До методів навчання письма відносять:

- а) копіювальний;
- б) аналітичний;
- в) графічний;
- г) знаковий.

37. Який основний метод лежить в основі навчання каліграфічного письма першокласників?

- а) генетичний;
- б) копіювальний;
- в) тактовий;
- г) аналітико-синтетичний.

38. У сучасній методиці навчання грамоти діє принцип:

- а) складового читання;

- б) цілими словами;
- в) буквенного читання;
- г) буквоскладального.

39. Методика навчання грамоти за звуковим аналітико-синтетичним методом була розроблена:

- а) М. Шанським;
- б) Д.Ельконіним;
- в) К. Ушинським;
- г) Д. Тихомировим.

40. Найбільш тривалим періодом навчання грамоти є:

- а) добукварний;
- б) букварний;
- в) післябукварний;
- г) післяшкільний.

41. Основне завдання післябукварного періоду полягає в:

- а) навчанні писати;
- б) удосконаленні вміння читати і писати;
- в) вивченні звуків та букв;
- г) розвитку мови.

42. Урок письма у букварний період це спеціально відведений час для:

- а) вироблення графічних навичок;
- б) виконання спеціальних вправ та завдань;
- в) списування з дошки;
- г) написання букв.

43. Основне завдання підготовчого періоду навчання грамоти полягає у:

- а) формуванні елементарних технічних та графічних умінь;
- б) написанні рукописних літер;
- в) написанні буквосполучень;
- г) правильному поєднанню літер між собою.

44. Основне завдання букварного періоду навчання грамоти полягає у:

- а) написанні букв;
- б) розвитку п'ясті руки;
- в) точності й ритму рухів;

г) засвоєнні набутих знань, умінь та навичок під час письма.

45. Післябукварний період спрямований на:

- а) вдосконалення набутих навичок у попередні періоди;
- б) виробленні скорописного письма;
- в) запис складів і слів з пам'яті;
- г) самостійне написання.

46. Робота з каліграфії триває у:

- а) період навчання грамоти і наступних класах;
- б) лише у період навчання грамоти;
- в) добукварному та букварному періоді навчання грамоти;
- г) першому класі.

47. Навчання письма у букварний період відбувається паралельно з:

- а) навчанням читання;
- б) розвитком мовлення;
- в) художньо-мовленнєвою діяльністю;
- г) орфографічною грамотністю.

48. Навичка письма є:

- а) аналітико-синтетичною;
- б) синтетичною;
- в) аналітичною;
- г) кінетичною.

49. Написання великих і малих букв алфавіту відбувається у:

- а) букварний період;
- б) добукварний період;
- в) післябукварний період;
- г) період навчання грамоти.

50. Навчання дітей елементів написання букв припадає на:

- а) добукварний період;
- б) букварний період;
- в) післябукварний період;
- г) період навчання грамоти.

51. Вміння поєднувати букви у склади, буквосполучення та слова формується у:

- а) букварний та післябукварний періоди навчання грамоти;
- б) букварний період;
- в) післябукварний період;
- г) перший клас.

52. Орієнтування у графічній сітці зошита формується у:

- а) добукварний період;
- б) букварний період;
- в) букварний та післябукварний період;
- г) післябукварний період.

53. Правильно зображати всі елементи літер та поєднувати їх між собою припадає на:

- а) букварний період;
- б) добукварний період;
- в) добукварний та букварний період;
- г) букварний та післябукварний період.

54. Вміння списувати з рукописного і друкованого текстів формується у:

- а) букварний період;
- б) добукварний період;
- в) післябукварний період;
- г) добукварний та після букварний період.

54. Правила поєднання елементів букв учні вивчають у:

- а) букварний період;
- б) добукварний період;
- в) період навчання грамоти;
- г) першому класі.

55. На кінець першого року навчання учні списують тексти обсяг яких не перевищує:

- а) 15-20 слів;
- б) 10-15 слів;
- в) 25-30 слів;
- г) 30 і більше.

56. В основі формування графічної навички лежить:

- а) складовий принцип;
- б) букваений;
- в) цілими словами;
- г) аналітико-синтетичний.

59. Навчання написання букв відбувається:

- а) за ступенем складності;
- б) за алфавітом;
- в) за вивченням голосних а потім приголосних;
- г) в різних букварях по різному.

60. Швидкість письма учнів враховується вчителем у:

- а) третьому класі;
- б) другому класі;
- в) четвертому класі;
- г) другому – третьому класі.

61. Швидкість виконання письмових завдань не береться до уваги у:

- а) 1-2 класі;
- б) 2- 3 класі;
- в) 3-4 класі;
- г) початковій школі.

62. До прийомів навчання письма не відноситься

- а) лінійне письмо;
- б) письмо під такт;
- в) письмо за контуром;
- г) письмо букви за зразком вчителя.

63. Якість письма не залежить від:

- а) висоти учня;
- б) положення зошита;
- в) правильного положення ніг та корпусу;
- г) правильності тримання ручки.

64. Рукописні літери мають такі типи поєднань між собою:

- а) безвідривне та відривне;

- б) верхнє;
- в) середнє;
- г) нижнє.

65. Формування орфографічних умінь у першокласників відбувається за допомогою:

- а) каліграфічних хвилинок;
- б) вправ на списування;
- в) різних тренувальних вправ;
- г) навчальних диктантів.

66. При оцінюванні учнівських робіт слід враховувати:

- а) якість і правильність написання;
- б) лише правильність написання;
- в) лише якість написання;
- г) оформлення роботи.

68. Із яким класом співвідноситься період навчання грамоти?

- а) першим;
- б) другим;
- в) третім;
- г) першим і другим.

69. На скільки періодів поділяється процес навчання грамоти?

- а) на два;
- б) на три;
- в) на чотири;
- г) на п'ять.

70. Які прийоми становлять підгрунття основного методу навчання грамоти?

- а) узагальнення та систематизації;
- б) аналізу та синтезу;
- в) аналізу та порівняння;
- г) синтезу та порівняння.

71. Основним принципом навчання грамоти за звуковим аналітико-синтетичним методом є:

- а) наочність;
- б) «від звука до букви»;
- в) частотність;
- г) складове читання;

72. Основоположником звукового аналітико-синтетичного методу навчання грамоти є:

- а). М. С. Вашуленко;
- б) К. Д. Ушинський;
- в) Н. Ф. Скринченко;
- г) Б. Д. Грінченко.

73. Поняття «принцип поскладового (позиційного) читання» співвідноситься із:

- а) орієнтацією на відкритий склад як одиницю читання;
- б) орієнтацією при читанні відкритого складу на голосний звук;
- в) перекодуванням графічних знаків у звуки при читанні.
- г) орієнтацію на закритий склад.

Методика розвитку усного та писемного мовлення молодших школярів

1. Мовлення, оформлене звуками чи графічними знаками, звернене до інших, називають:

- а) ситуативним;
- б) контекстним;
- в) зовнішнім;
- г) внутрішнім;

2. За типом мовлення тексти класифікуються на:

- а) розповідь, опис, міркування;
- б) тексти художнього та наукового стилю;
- в) прозові та віршовані тексти;
- г) монологічні та діалогічні тексти.

3. Яке загальне питання можна поставити до тексту-розповіді?

- а) чому?

- б) що відбулося?, що сталося?
- в) який?, яка?, яке?
- г) скільки?

4. Який із видів переказів передбачає цілісне відтворення тексту, але без подробиць і деталей, зі збереженням найголовнішого?

- а) вибірковий;
- б) стислий;
- в) творчий;
- г) детальний.

5. Який із видів переказів передбачає неповне відтворення тексту?

- а) вибірковий;
- б) стислий;
- в) творчий;
- г) детальний.

6. Основною одиницею зв'язного мовлення є:

- а) слово;
- б) речення;
- в) текст;
- г) висловлювання.

7. За способом виконання твори класифікують на:

- а) класні та домашні;
- б) усні та письмові;
- в) навчальні та контрольні;
- г) творчі.

8. До засобів формування у молодших школярів уявлень про усне мовлення не належать:

- а) зразки безпосередніх висловлювань;
- б) записи зразків усної народної творчості;
- в) магнітофонні записи дитячих висловлювань;

г) взаєморецензування відповідей.

9. Вкажіть на неправильну відповідь щодо визначення поняття «зв'язне мовлення»:

- а) група речень, тематично об'єднаних між собою;
- б) діяльність того, хто говорить, процес висловлювання думки;
- в) текст, висловлювання, продукт мовленнєвої діяльності;
- г) назва розділу методики розвитку мовлення.

10. Вкажіть, які з етапів підготовки до написання твору можуть виходити за рамки уроку:

- а) накопичення матеріалу;
- б) відбір і розташування матеріалу (обговорення, складання плану, визначення головного);
- в) словесне, мовленнєве оформлення, тобто складання самого тексту, його запис, удосконалення, самоперевірка;
- г) словникова робота.

11. Вкажіть на неправильну відповідь щодо визначення видів переказів залежно від докладності передачі їх змісту:

- а) детальні (повні, близькі до змісту);
- б) вибіркові (відтворення частини тексту);
- в) за серією ілюстрацій;
- г) стислі (передається головне із змісту тексту).

12. Вкажіть відповідь, що не характеризує завдання роботи з вивчення лексики:

- а) збагачення словника;
- б) уточнення словника;
- в) активізація;
- г) підвищення рівня розвитку мовлення.

13. Яка зі змістових ліній програми передбачає розвиток усного і писемного мовлення учнів, їх вміння користуватися мовою як засобом спілкування, пізнання і впливу?

- а) мовна;
- б) мовленнєва;
- в) соціокультурна;
- г) діяльнісна.

14. Які вправи з розвитку зв'язного мовлення характеризуються найбільшим ступенем самостійності учнів?

- а) розгорнуті відповіді на запитання;
- б) конструктивні вправи;
- в) творчі вправи;
- г) декламування вивченого напам'ять.

15. Залежно від докладності передачі змісту та міри збереження композиції тексту перекази класифікують на:

- а) навчальні та контрольні;
- б) усні та письмові;
- в) детальні, вибіркові, стислі, творчі;
- г) наукові та художні.

16. Який із термінів співвідноситься із визначенням «... вид навчальної вправи, яка полягає в самостійному викладі своїх думок на задану тему чи питання»?

- а) переказ;
- б) диктант;
- в) переказ із творчим завданням;
- г) твір.

17. До ознак тексту не належить:

- а) обов'язковий поділ на абзаци;
- б) цілісність змісту;
- в) зв'язність викладу;
- г) смислова завершеність.

18. За метою виконання твори класифікують на:

- а) класні й домашні;
- б) навчальні, навчально-тренувальні, контрольні;
- в) усні й писемні;
- г) колективні й самостійні.

19. Одним із завдань мовленнєвої роботи на лексичному рівні є:

- а) робота над дикцією;
- б) боротьба з нелітературними словами (діалектизмами, жаргонізмами)
- в) формування орфографічних навичок;
- г) робота над пунктуацією.

20. Уміння слухати і розуміти висловлювання характеризує такий вид мовленнєвої діяльності, як:

- а) читання;
- б) письмо;
- в) говоріння;
- г) аудіювання.

21. Яке із завдань словникової роботи передбачає засвоєння нових, раніше не відомих учням слів чи нових значень відомих слів?

- а) збагачення словника;
- б) уточнення словника;
- в) активізація;
- г) усунення нелітературних слів.

22. До якого із способів пояснення лексичного значення слів відносять такі прийоми: показ предметів чи їх зображень, показ колекцій, гербарію і відповідні пояснення вчителя?

- а) пояснення значення слова шляхом використання контексту;
- б) пояснення значення слова шляхом демонстрації;
- в) найпростіший словотворчий аналіз;
- г) тлумачення слів.

23. До якого із рівнів мовленнєвого розвитку учнів належить збагачення словника, уточнення, усунення нелітературних слів, активізація словника?

- а) вимовного;
- б) словникового;
- в) морфологічного;
- г) синтаксичного;

24. Який із вказаних прийомів розкриття лексичного значення слів не відноситься до способу тлумачення слів?

- а) використання тлумачного словника;
- б) розчленування загального (родового) поняття на видові;
- в) добір синонімів, антонімів;
- г) введення невідомого слова в контекст.

25. Серед вказаних учнівських умінь роботи із синонімами є неправильний варіант. Визначте його:

- а) розрізняти в мовленні синоніми;
- б) добирати близькі за значенням слова;
- в) замінювати в тексті те чи інше слово відповідним синонімом;
- г) вилучати з тексту зайвий синонім.

26. Серед пропонованих вправ вкажіть ту, що не належить до вправ зі словосполученнями:

- а) постановка запитань до залежних слів у реченні, визначення зв'язків між словами;
- б) схематичне зображення зв'язків між словами у реченні;
- в) пояснення значень словосполучень, що трапляються в тексті;
- г) з'ясування значення нового слова за довідковими матеріалами.

27. Вкажіть відповідь, що не є формою активізації словника:

- а) утворення словосполучень з поданими словами;
- б) складання речень з поданими словами чи словом;
- в) детальний переказ із використанням важливої лексики і фразеології оригіналу;
- г) перегляд відеоматеріалів.

28. З якою із перелічених ознак речення не ознайомлюють учнів 2-4 класів?

- а) речення виражає закінчену думку;
- б) для речення характерна змістова та інтонаційна завершеність;
- в) слова в реченні зв'язані граматично і за змістом;
- г) речення поділяють на односкладні та двоскладні.

29. Об'єктом методики розвитку мовлення учнів є:

- а) процес формування діалогічного мовлення;
- б) процес формування монологічного мовлення;
- б) процес навчання української мови;
- в) процес розвитку мовлення школярів.

30. Предметом методики розвитку мовлення учнів є?

- а) процес розвитку мовлення школярів;
- б) види мовленнєвої діяльності;
- в) тренувальні вправи;
- в) зміст, форми, методи й прийоми роботи над розвитком мовлення на уроках української мови.

31. Як називається тип уроку, на якому вчитель проводить аналіз написаного учнями творчого переказу?

- а) урок аналізу письмових робіт;
- б) урок засвоєння мовленнєвих понять;
- в) урок узагальнення й систематизації вивченого;
- г) урок повторення.

32. Вид письмових робіт з розвитку зв'язного мовлення, пов'язаний із самостійним викладом учнями думок, міркувань, називається :

- а) аналізом тексту;
- б) переказом;
- в) твором;
- г) розповіддю.

33. Вид роботи, який передбачає відтворення змісту висловлювання і складання тексту за готовим матеріалом, називається:

- а) переказом;
- б) контрольною роботою;
- в) написання твору;
- г) переказ з творчим завданням.

34. Яка з наведених вправ роботи з антонімами має творчий характер?

- а) виділення з речення чи тексту антонімів, групування їх парами;
- б) добір антонімів до поданих слів;
- в) заміна в тексті виділених слів антонімами;
- г) складання речень з антонімами.

35. Текст, у якому послідовно подаються ознаки, характерні особливості зображуваного предмета, явища, людини, називається:

- а) текстом-описом;
- б) текстом-розповіддю;
- в) текстом-міркуванням;
- г) описом і роздумом.

36. Текст, у якому йдеться по послідовні події, які пов'язані між собою, називається:

- а) текстом-розповіддю;
- б) текстом-описом;
- в) текстом-роздумом;
- г) текстом-міркуванням.

37. Для тексту-опису властива така структурна побудова:

- а) зачин, основна частина, кінцівка;
- б) початок, основна частина;
- в) немає чіткої структури побудови;
- г) загальне враження від об'єкта, опис об'єкта, узагальнення.

38. Робота над текстом-міркуванням не вимагає від учнів:

- а) вміння розрізняти текст-розповідь і текст-міркування;
- б) вміння вибирати головну думку;
- в) вміння висловлюватися образно, використовуючи словесне малювання;
- г) вміння обґрунтовувати переконливі докази та робити обґрунтовані висновки.

39. Переказ, у якому передаються всі моменти, які можуть запам'ятати учні, зберігаються специфічні вирази, конструкції, звороти, зміст тексту називають:

- а) стислим;
- б) вибіркоким;
- в) детальним;
- г) творчим.

40. Методика роботи над стислим переказом не передбачає:

- а) читання тексту учнями;
- б) словникову роботу;
- в) вибору типу тексту;
- г) складання плану.

Методика класного та позакласного читання

1. Уроки позакласного читання проводяться:

- а) один раз на два тижні;
- б) два рази на тиждень;
- в) один раз на місяць;
- г) на кожному уроці читання.

2. До ознак якісного читання відносять:

- а) свідоме, правильне, виразне, швидке;
- б) свідоме, правильне, виразне, голосне;
- в) правильне, голосне, індивідуальне;
- г) свідоме, правильне, виразне, художнє.

3. У яких класах учні початкової школи знайомляться з байкою?

- а) у 1 класі;
- б) у 2 класі;
- в) у 3 класі;
- г) у 4 класі.

4. Провідним методом формування читацької самостійності молодших школярів є:

- а) метод читання-розгляду;
- б) слухання і розуміння;
- в) робота з книжкою;
- г) уроки класного читання.

5. До якого літературного жанру відноситься таке визначення: «... це невелике усне оповідання про визначні історичні події та їх героїв»?

- а) переказ;
- б) легенда;
- в) міф;
- г) притча.

6. Який вид аналізу художнього твору включає завдання, спрямовані на розуміння змісту твору:

- а) композиційний;
- б) смисловий;
- в) лексико-стилістичний;
- г) емоційно-образний.

7. В структурі якого уроку читання немає таких етапів, як: перевірка домашнього завдання, пояснення нового матеріалу, робота над частинами тексту:

- а) урок узагальнення;
- б) урок ознайомлення з новим твором;
- в) комбіновані уроки;
- г) нестандартні уроки.

8. Поняття літературне читання у початковій школі було введено :

- а) наприкінці ХХ – на початку ХХІ століття;
- б) на початку ХІХ століття;
- в) наприкінці ХІХ – початку ХХ століття;
- г) в середині ХХ століття.

9. Уроки класного читання проводяться:

- а) щодня;
- б) один раз на тиждень;
- в) два рази на тиждень;
- г) чергуються з уроками позакласного читання.

10. Які змістові лінії державного стандарту не відносяться до змістових ліній предмета «Читання»:

- а) лінгвістична;
- б) смисловий і структурний аналіз твору;
- в) літературознавча пропедевтика;
- г) усвідомлення жанрових особливостей творів.

11. Завдання уроків позакласного читання полягає у формуванні в учнів:

- а) основ читацької самостійності;
- б) навички читання;
- в) вміння переказувати;
- г) розвитку зв'язного мовлення.

12. Для більшості казок властиве:

- а) повторення однотипних ситуацій чи подій, своєрідний початок і щасливий кінець;
- б) повторення окремих частин казки, однаковий початок, художня правда;
- в) фантастичність, історичність, композиційна стереотипність;;
- г) однотипні ситуації, стереотипне розгортання подій; зображення одного епізоду із життя героя.

13. Які принципи не є характерними для добору творів позакласного читання:

- а) сезонно-тематичний;

- б) тематично-жанровий;
- в) художньо-естетичний;
- г) літературознавчий.

14. До видів читання відносять:

- а) голосне, мовчазне, пошепкове читання;
- б) індивідуальне, хорове, ланцюжкове;
- в) правильне, свідоме, точне;
- г) швидке, логічне, інтонаційне.

15. У 3-х - 4-х класах переважає:

- а) мовчазне читання;
- б) голосне читання;
- в) пошепкове;
- г) буксиром.

16. На якому етапі уроків позакласного читання пробуджується і формується інтерес до самостійного читання книг:

- а) початковому;
- б) основному;
- в) підготовчому;
- г) підсумковому.

17. При вивченні яких художніх творів у початкових класах не складається план до прочитаного:

- а) ліричних творів;
- б) легенд;
- в) притч;
- г) казок.

18. Який вид аналізу художнього твору включає завдання, спрямовані на розуміння змісту твору:

- а) смисловий
- б) композиційний;
- в) лексико-стилістичний;
- г) емоційно-образний.

19. За яким принципом укладаються підручники з читання для початкових класів?

- а) лінійним;
- б) концентричним;
- в) тематичним;
- г) всі відповіді правильні.

20. На якому етапі уроку повинна відбуватися словникова робота ?

- а) перед першим прочитанням твору;
- б) після першого прочитання твору;
- в) у процесі прочитання;
- г) наприкінці уроку, перед повідомленням домашнього завдання.

21. Дотримання норм орфоєпії характеризує:

- а) свідоме читання;
- б) виразне читання;
- в) художнє читання;
- г) швидке читання.

22. Яка з поданих ознак не характеризує якісне читання?

- а) свідомість;
- б) художність;
- в) виразність;
- г) чіткість.

23. Робота з дитячою книгою відбувається на уроках:

- а) класного читання;
- б) позакласного читання;
- в) рідної мови;
- г) всі відповіді правильні.

24. На якому з етапів позакласного читання учні самостійно підбирають та читають дитячі книги поза класом?

- а) підготовчому;
- б) початковому;
- в) основному;
- г) на кожному із перелічених.

25. Тематичний принцип побудови підручників з читання враховує:

- а) час вивчення матеріалу у певні пори року;
- б) композиційні особливості творів для читання;

- в) жанрові особливості творів для читання;
- г) усі перелічені аспекти.

26. Формування читацької самостійності є основним завданням уроків:

- а) класного читання;
- б) позакласного читання;
- в) класного та позакласного читання;
- г) всі відповіді правильні.

27. Удосконалення техніки читання – першочергове завдання уроків:

- а) класного читання;
- б) позакласного читання;
- в) класного та позакласного читання;
- г) всі відповіді правильні.

28. Народне сказання або оповідання про якісь події чи життя людей, оповите казковістю, фантастикою називається:

- а) легендою;
- б) міфом;
- в) притчею;
- г) всі відповіді правильні.

29. Невелике усне оповідання про визначні історичні події та їх героїв називається:

- а) легендою;
- б) переказом;
- в) притчею;
- г) міфом.

30. Переробка будь-якого твору для сцени або кіно називається:

- а) інсценізацією;
- б) драматизацією;
- в) п'єсою;
- г) виставою.

Методика ознайомлення з основами мовознавства

1. Прийменник, сполучник і частка у шкільних програмах для початкової школи називають:

- а) службовими словами;
- б) службовими частинами мови;
- в) самостійними частинами мови;
- г) частками мови.

2. Яка інформація не допоможе учням засвоїти неозначену форму дієслова?

- а) сприймання неозначеної форми як початкової форми дієслова;
- б) вказати на закінчення дієслів неозначеної форми;
- в) вміти знайти дієслово у реченні;
- г) вміти визначати час, особу, і число дієслів.

3. За яким принципом вивчаються частини мови у початковій школі?

- а) лінійності;
- б) структурованості;
- в) концентричності;
- г) частотності вживання.

4. У якому класі вивчається прислівник як частина мови?

- а) 1-му;
- б) 2-му;
- в) 3-му;
- г) 4-му.

5. Із яким терміном не ознайомлюються молодші школярі?

- а) особові займенники;
- б) неозначена форма дієслова;
- в) вказівні займенники;
- г) прислівник.

6. Яку незмінну частину мови вивчають у початковій школі?

- а) дієприкметник;
- б) прислівник;
- в) дієприслівник;
- г) прикметник.

7. Вкажіть найвищий мовний рівень:

- а) фонетика;

- б) лексикологія;
- в) морфологія;
- г) синтаксис.

8. У якому із класів формується вміння відмінювати іменники?

- а) 1-му;
- б) 2-му;
- в) 3-му;
- г) 4-му.

9. У початковій школі вивчаються такі розряди займенників за значенням:

- а) вказівні;
- б) питальні;
- в) відносні;
- г) особові.

10. В основі вивчення частин мови в початковій школі лежить педагогічний принцип:

- а) лексичний;
- б) синтаксичний;
- в) лінійно-концентричний;
- г) стилістичний.

11. У якому класі вводиться граматичне поняття роду іменників?

- а) у 1 класі;
- б) у 2 класі;
- в) у 3 класі;
- г) у 4 класі.

12. На якому етапі вивчення іменника в початковій школі здійснюється практичне ознайомлення з відмінками іменників?

- а) першому;
- б) другому;
- в) третьому;
- г) четвертому.

13. У якому класі відбувається ознайомлення з вимовою та наголошенням найуживаніших прикметників на -ський, -цький, -зький?

- а) у 1 класі;
- б) у 2 класі;
- в) у 3 класі;
- г) у 4 класі.

14. У якому класі відбувається ознайомлення із займенником як частиною мови?

- а) у 1 класі;
- б) у 2 класі;
- в) у 3 класі;
- г) у 4 класі.

15. З терміном «сполучник» діти ознайомлюються у 4 класі під час вивчення:

- а) головних членів речення;
- б) однорідних членів речення;
- в) граматичних ознак іменника;
- г) змінювання прикметників за родами.

16. Який напрям в методиці навчання орфографії вважається провідним?

- а) антиграматичний;
- б) граматичний;
- в) синтаксичний;
- г) фонематичний.

17. Які орфографічні правила містять інструкцію щодо того, який прийом і як слід використовувати, щоб правильно написати слово?

- а) одноваріантні;
- б) двоваріантні;
- в) поліваріантні;
- г) правила-рекомендації.

18. Який вид списування передбачає свідоме відшукування певних мовних явищ, тобто попередній лінгвістичний аналіз поданого матеріалу?

- а) вибіркоче;
- б) часткове;
- в) репродуктивне;
- г) творче.

19. Який вид диктанту застосовують як підготовчу вправу для написання перекладу?

- а) самодиктант;
- б) творчий диктант;
- в) малюнковий диктант;
- г) вільний диктант.

20. Який тип тексту передбачає подачу інформації з обґрунтуванням та розкриттям причинно-наслідкових зв'язків?

- а) текст-розповідь;
- б) текст-опис;
- в) текст-міркування;
- г) текст-переклад.

21. У якому класі подаються відомості про другорядні члени речення?

- а) у 2 класі;
- б) у 3 класі;
- в) у 4 класі;
- г) не вивчають у початковій школі.

22. Яку з ознак словосполучень засвоюють учні початкових класів?

- а) слова пов'язуються за смислом та граматично;
- б) за способом вираження стрижневого слова;
- в) за характером смислових відношень;
- г) за видами граматичного зв'язку.

23. Засвоєння граматичних понять – «основа речення», «члени речення», «головні члени», учні засвоюють:

- а) у 2 класі;
- б) у 3 класі;
- в) у 4 класі;
- г) у середній школі.

24. У якому класі вивчаються однорідні члени речення:

- а) у 2 класі;
- б) у 3 класі;
- в) у 4 класі;
- г) не вивчають у початковій школі.

25. Основоположником граматичного напрямку у вітчизняній методиці формування орфографічного письма був:

- а) К. Ушинський;
- б) Ф.Буслаєв;
- в) А.Соболев;
- г) М.Бунаков.

26. В основі якого напрямку формування орфографічного письма лежала «механістична теорія»:

- а) граматичного;
- б) антиграматичного;
- в) фонетичного;
- г) лексичного.

27. Які види диктантів в методиці навчання орфографії класифікуються за такою ознакою, як участь аналізаторів в процесі проведення роботи:

- а) навчальні;
- б) контрольні;
- в) вибіркові;
- г) зорово-слухові.

28. Під час проведення якого диктанту його текст заучується напам'ять на одному уроці а запис вивченого проводиться на наступному:

- а) самодиктанту;
- б) малюнкового диктанту;
- в) контрольного диктанту;
- г) вільного диктанту.

29. Яким розділом починається вивчення мовного матеріалу в підручниках з рідної мови для 2-4 класів?

- а) слово;
- б) мова і мовлення;
- в) речення;

г) звук.

30. Який принцип навчання рідної мови передбачає розташування матеріалу?

- а) від найбільшої мовної одиниці до найменшої;
- б) від найменшої до найбільшої;
- в) від найменшої до найменшої;
- г) від найбільшої до найбільшої.

31. У якому році вийшла нова редакція Державного стандарту початкової освіти?

- а) 2008;
- б) 2010;
- в) 2011;
- г) 2012.

32. Якому поняттю відповідає таке визначення: «... - це написання, що відповідає правилу орфографії і вимагає застосування цього правила»:

- а) піктограма;
- б) орфограма;
- в) анаграма;
- г) пунктограма.

33. У яких роках було виділено напрями формування орфографічно правильного письма:

- а) у 40-х роках ХІХ століття;
- б) у 50-х роках ХХ століття;
- в) у 60-х роках ХХ століття;
- г) на початку ХХ століття.

34. У якій педагогіці було запропоновано антиграматичний напрям в навчанні орфографії:

- а) німецькій;
- б) французькій;
- в) російській;
- г) вітчизняній.

35. Орфографічна навичка – це:

- а) автоматизована дія, яка формується на основі умінь, пов'язаних із засвоєнням комплексу знань і їх застосуванням їх на письмі;
- б) система правил правопису;
- в) система правил, що регламентує вимову слова;
- г) усвідомлена дія під час лексичної роботи.

36. Які види орфографічних вправ традиційно виділяють в методиці навчання орфографії:

- а) списування, диктанти, перекази;
- б) граматичні вправи, узагальнення, групування;
- в) аналітичні вправи, написання, приговорювання;
- г) синтетичні вправи, тактування, моделювання.

37. Які види диктантів у методиці орфографії класифікуються за такою ознакою, як «мета застосування»:

- а) навчальні, контрольні;
- б) слухові, зорово-слухові ;
- в) зорові, пояснювальні;
- г) логічні, лексичні.

38. Матеріалом для якого диктанту можуть слугувати слова з орфограмами, малюнки, опорні словосполучення та речення:

- а) самодиктанту;
- б) пояснювального диктанту;
- в) вільного диктанту;
- г) творчого диктанту.

39. Який диктант проводиться тоді, коли тему опрацьовано, учні повторюють правило, записують текст, знаходять і пояснюють орфограму:

- а) самодиктант;
- б) пояснювальний диктант;
- в) творчий диктант;
- г) малюнковий диктант.

40. Якими орфографічними правилами охоплено майже всі фонетичні написання української мови:

- а) одноваріантними;
- б) двоваріантними;
- в) правилами-рекомендаціями;

г) правилами-поясненнями.

41. Під час застосування якого орфографічного правила вибір того чи іншого написання обумовлюється додатковими фонетичними, граматичними чи семантичними орієнтирами:

- а) одноваріантного,
- б) двоваріантного;
- в) правила-рекомендації;
- г) правила-пояснення.

42. Які орфографічні правила охоплюють морфологічні написання української мови:

- а) одноваріантні;
- б) двоваріантні;
- в) правила-рекомендації;
- г) правила-пояснення.

43. Який метод засвоєння орфографічного правила доцільно застосовувати, якщо матеріал нескладний, а клас «сильний»:

- а) індуктивний;
- б) дедуктивний;
- в) традитивний;
- г) послідовний.

44. У якому класі початкової школи на уроках української мови вивчається дієвідмінювання дієслів:

- а) 2-ому;
- б) 3-ому;
- в) 4-ому;
- г) не вивчається.

45. Який етап формування граматичних понять у молодших школярів передбачає аналіз мовного матеріалу з метою виділення істотних ознак поняття:

- а) 1-ий;
- б) 2-ий;
- в) 3-ій;
- г) 4-ий.

46. Які із перелічених граматичних понять засвоюються учнями початкової школи за кілька уроків:

- а) корінь;
- б) іменник;
- в) прикметник;
- г) дієслово.

47. Яке із перелічених граматичних понять формується в учнів протягом 4-х років навчання в початковій школі:

- а) суфікс;
- б) префікс;
- в) іменник;
- г) корінь.

48. Яке із перелічених понять не відноситься до розряду «граматичних» :

- а) іменник;
- б) суфікс;
- в) звук;
- г) префікс.

49. Який етап формування граматичних понять передбачає узагальнення істотних ознак, встановлення зв'язків між ними та введення терміна:

- а) 1-ий;
- б) 2-ий;
- в) 3-ій;
- г) 4-ий.

50. У якому класі початкової школи починають вивчати звертання та розділові знаки при них:

- а) 2-ому;
- б) 3-ому;
- в) 4-ому;
- г) не вивчають.

51. У якому класі початкової школи подається уявлення про складне речення:

- а) 2-ому;
- б) 3-ому;
- в) 4-ому;

г) не подается.